

Wulkowská skupina

Memorandum

WULKOWSKÉ MEMORANDUM O IDENTITĚ A PROFILU UČITELŮ JAZYKŮ NA UNIVERZITNÍCH JAZYKOVÝCH CENTRECH

Úvod

V lednu 2019 se při příležitosti 11. výročního workshopu Wulkowské skupiny sešli ředitelé jazykových center ze třinácti zemí.

Wulkowská skupina je neformální profesní síť, která byla založena v lednu 2008 Dr. Thomasem Vogelem, ředitelem jazykového centra Evropské univerzity Viadrina ve Frankfurtu nad Odrou v Německu. Cílem této skupiny je zprostředkovávat setkání ředitelů jazykových center z celé Evropy za účelem výměny zkušeností a osvědčených postupů, především však podpořit kvalitu výuky a management jazykových center v rámci Evropy i mimo ni.

Klíčové body 11. Wulkowské schůzky

Během posledního desetiletí měli učitelé univerzitních jazykových center možnost zjistit, že nejen ve vzdělání, jež studenti získali na předchozích stupních škol, ale i v jejich potřebách a očekáváních dochází k podstatným změnám. Dávno již nemůžeme vycházet jen z toho, že většina studentů vyrostla v jednojazyčném prostředí a svůj druhý a třetí jazyk si osvojila během studia na střední škole. Internacionalizace evropských univerzit dala vzniknout novým cílovým skupinám, jež v době, kdy dochází ke střetu mezi definicí role učitele a očekáváním vůči metodickým přístupům, občas představují didaktické a interkulturní výzvy. S integrací jazyků do celkového studijního programu univerzit se potřeba zkoumat a analyzovat tyto změny stala hlavní prioritou pro učitele, garanty studijních programů, tvůrce výukových materiálů a v neposlední řadě i pro ředitele jazykových center.

Takové změny ve společnosti, technologiích a vzdělávání vyžadují, aby vývoj v klíčových aspektech náboru nových učitelů a jejich profesního rozvoje citlivě reagoval. Noví absolventi učitelských oborů budou přicházet s novými soubory dovedností, jež jsou u budoucích zaměstnavatelů žádané. Pro zkušenější učitele budou tyto nové nebo upravené soubory dovedností hrát klíčovou roli při stanovování programu profesního rozvoje učitelů na jazykových centrech. Jak rostoucí integrace technologií a sociálních médií do pedagogiky, tak potřeba tvůrčího přístupu k rozvoji flexibilního způsobu výuky vyvíjejí tlak na učitele, aby efektivně reagovali na potřeby studentů a budoucích zaměstnavatelů. To bude mít zpětný dopad na zdroje, jež mateřské instituce musí poskytnout, aby napomohly zajištění kvality výuky a zároveň u studentů

zvýšily pocit uspokojení a úspěchu. Tento proces vyžaduje řádně akreditovaný profesní rozvoj.

Proces rozšiřování a prohlubování stěžejních dovedností učitele jazykového centra bude pokračovat po celé další desetiletí. Hnacím motorem a řídicí silou těchto potřeb rozvoje je různorodá a mocná kombinace technologie, finančních omezení, potřeb budoucích zaměstnavatelů a očekávání studentů. Všechny následující scénáře se budou odehrávat na půdě univerzit, z nichž mnohé nutně přizpůsobují a přepisují své role ve společnosti tak, že náležitosti akademického světa vyvažují prvky světa pracovního, výzkum výukou a idealismus pragmatismem. Všechny zúčastněné strany mají z úsilí zaměřeného na příslušné dovednosti prospěch, a díky tomu napomáhají, aby byla zajištěna patriční úroveň výuky v rámci úsilí o dosažení nejvyšší kvality. V roce 2020 a v dalších letech budou učitelé jazykových center muset být schopni prokázat následující klíčové soubory dovedností:

1. PROFESNÍ KVALIFIKACE – prokázat odborné znalosti a zajistit efektivní předávání znalostí s využitím vhodných pedagogických postupů založených na aplikovaném výzkumu, různorodých zkušenostech a jejich odrazu v praxi.

2. OTEVŘENOST VŮČI ZMĚNÁM – prokázat aktivní myšlení, inovativnost a představivost pro zvýšení efektivního předávání odborných znalostí, pozitivní spolupráci mezi kolegy a všemi zúčastněnými subjekty pro rozšíření znalostí a zkušeností.

3. SCHOPNOST PRÁCE S DIGITÁLNÍMI TECHNOLOGIEMI – prokázat její potenciál s využitím sociálních médií a uživatelské přátelskosti technologie, flexibility a přizpůsobivosti pro maximalizaci efektivity učení a výuky.

4. MANAŽERSKÉ SCHOPNOSTI – prokázat schopnost pochopit manažerské aspekty své vlastní role a organizačního a finančního fungování svého jazykového centra mimo bezprostřední sféru výuky.

5. TÝMOVÉ DOVEDNOSTI – prokázat schopnost vystupovat v nejrůznějších rolích pedagogické práce a využít široké škály stylů výuky, které co nejlepším způsobem slouží jak oboru, tak studentům a zároveň zvýší dovednosti učitele.

Má-li být plně využito všech výše uvedených souborů dovedností, musí se těmito otázkami zabývat všechny čtyři zúčastněné subjekty:

1. ZAMĚSTNAVATEL: Služebně starší management musí zajistit, aby se ředitelům jazykových center dostalo plné podpory. Zároveň by si měl uvědomit potenciál

jazykového centra podílet se na agendách přesahujících samotnou jazykovou výuku. Měl by vzít v potaz práci, kterou jazyková centra již vykonávají v oblasti zajišťování kvality, efektivní výuky, uplatnění na trhu práce, sociální koheze, internacionalizace a usilování o excelenci. Ředitelé jazykových center by měli navrhnout a realizovat stabilní vzdělávací programy pro profesní rozvoj. Vedení a personální oddělení univerzit by měli vzít na vědomí, jak soubory dovedností, jimiž učitelé jazykových center disponují, narostly. Tím by mělo být dosaženo efektivnějších postupů při přijímání nových pracovníků, uznání a pozdějšího odpovídajícího ocenění profesního rozvoje.

2. STUDENTI: Studenti by měli převzít odpovědnost za vlastní studium: měli by být otevření novým strukturám, například tím, že si osvojí flexibilní přístup k učení se jazykům. Tento proces s přispěním učitelů pomůže zajistit, aby studenti byli schopni zvyšovat a zdokonalovat své vlastní dovednosti, a díky tomu se u nich rozvinulo nadšení pro celoživotní jazykové vzdělávání.

3. UČITELÉ JAZYKOVÝCH CENTER: Učitelé by měli vědět, že jejich profesní úroveň bude plně uznávána a podporována ze strany vedení. Na druhou stranu by se měli plnou měrou podílet na všech opatřeních, která rozšiřují jejich vlastní dovednosti a profesní rozvoj. Tento postoj by měl být pevně začleněn do kultury práce všech jazykových center.

4. PRACOVNÍ SFÉRA: Budoucí zaměstnavatelé studentů by jazykové dovednosti měli uznávat a odměňovat takovým způsobem, aby učitelům pomohl studenty přesvědčit, aby se ve studiu jazyků věnovali v co největším rozsahu. Ostatní vnější instituce, například orgány místní správy nebo vlády, by měly zvýšit spolupráci s organizacemi jazykového vzdělávání.

Wulkow, Německo, leden 2019

Signatáři

Bočková, Alena	Jazykové centrum, Univerzita Karlova, Praha, Česká republika
Bonczyk, Angelika	Language Centre at Erfurt University, Erfurt, Německo
Byrne, Nick	Independent Language Consultant, LondonBerlin, Spojené království – Německo
Critchley, Mark	Centre for Foreign Language Study, School of Modern Languages & Cultures, Durham, Spojené království
Dijk, Anje	M. Language Centre, University of Groningen, Nizozemí
Filipchuk, Olga	Department of Foreign Languages and Linguistics, Volga State University of Technology Joškar-Ola, Rusko

Fischer, Chaya	Hebrew University Language Center Jerusalem, Izrael
Fronterotta, Cristina	University for Applied Sciences and Arts, Hildesheim/Holzminden/Göttingen, Německo
Furmanek, David	viadrina sprachen GmbH, Frankfurt (Oder), Německo
Grainger, Tom	Faculty of Science, University of AixMarseille, Marseille, Francie
Grimm, Alexander	Language Centre, European University Viadrina, Frankfurt nad Odrou, Německo
Hettiger, Andreas	Language Center, Technical University Braunschweig, Německo
Hilden, Antti	Quality Assurance, Tampere University, Finsko
Hincks, Rebecca	KTH Royal Institute of Technology, Stockholm, Švédsko
Karppinen, Merja	Language Centre Saimaa University of Applied Sciences & Lappeenranta University of Technology (LUT), Finsko
Keenan, Brendan	International Programs Office, ENTPE, Vaulx-en-Verin (Lyon), Francie
Kirchmeyer, Susanne	Language Centre, Bauhaus University Weimar, Německo
Koch, Robert	Language Center, RWTH Aachen University, Německo
Kühn, Bärbel	Language Council of Bremen, Německo

McLean, Neil	Teaching and Learning Centre, London School of Economics and Political Science, Spojené království
Merkelbach, Christoph	Technical University Darmstadt, Německo
Moreira Silva, Manuel	Language Centre, Porto Polytechnic Institute, Porto, Portugalsko
Neuner-Anfindsen, Stefanie	Language Centre, University of Fribourg, Švýcarsko
Paliot, Elisabeth	Language Centre EPFL, University of Lausanne, Švýcarsko
Pavlinová, Klára	Oddělení jazyků, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Česká republika
Pérez Guillot, Cristina	Universitat Politècnica de València, Valencia, Španělsko
Poslušná, Lucie	Jazykové centrum, Univerzita Karlova, Praha, Česká republika

Rontu, Heidi	Language Centre, Aalto University, Finsko
Schaffner, Sabina	Language Center of UZH and ETH Zurich, Švýcarsko
Štěpánek, Libor	Centrum jazykového vzdělávání, Masarykova univerzita, Brno, Česká republika
Szczuka-Dorna, Liliana	Centre of Languages and Communication, Poznań University of Technology, Polsko
Tobias, Ruth	Language Center, Freie Universität Berlin, Německo
Tual, David	Language Unit of the Department of Engineering, Cambridge University, Spojené království
Vogel, Thomas	Language Center, European University Viadrina, Frankfurt nad Odrou, Německo

Wulkowská skupina

Další informace o Wulkowské skupině Vám poskytne:

Thomas Vogel (vogel@europa-uni.de)